

96ste vergadering

Dinsdag 10 september 2002

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Weisglas

Tegenwoordig zijn 140 leden, te weten:

Van Aartsen, Aasted-Madsen-van Stiphout, Adelmund, Albayrak, Alblas, Algra, Arib, Van As, Atsma, Azough, Bakker, Van Beek, Blaauw, Van Blerck-Woerdman, Blok, Van Bochove, Van Bommel, Bonke, Bos, Van den Brink, Bruls, Buijs, Bussemaker, Van de Camp, Cornielje, Çörüz, Crone, Dekker, Van Dijk, Van Dijke, Dijksma, Van den Doel, Duivesteijn, Duyvendak, Eberhard, Eerdmans, Eski, Eurlings, Ferrier, Van Geen, Van Gent, Gerkens, Giskes, Th.C. de Graaf, T. de Graaf, De Grave, Groenink, De Haan, Van Haersma, Buma, Halsema, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Van Heemst, Herben, Hessels, Hofstra, Van Hoof, Hoogendijk, Ten Hoopen, Huizinga-Heringa, Jager, Janssen van Raay, Jense, Joldersma, Jorritsma-Lebbink, Jukema, Kalsbeek, Kant, Karimi, Klein Molekamp, Koenders, Koopmans, Kortenhorst, Lambrechts, Lazrak, Van Lith, Van Loon-Koomen, Luchtenveld, Marijnissen, Mastwijk, Mosterd, De Nerée tot Babberich, Netelenbos, Van Nieuwenhoven, Van Oerle-van der Horst, Oplaat, Ormel, Van Oven, Palm, De Pater-van der Meer, Rehwinkel, Rietkerk, Rijkstra, Rosenmöller, Rouvoet, Van Ruiten, De Ruiter, Schonewille, Schreijer-Pierik, Smolders, Smulders, Spies, Van der Staaij, Sterk, Stuger, Teeven, Terpstra, Tichelaar, Timmermans, Tonkens, Varela, Van der Velden, Te Veldhuis, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verbugt, Verburg, Vergeer-Mudde, Verhagen, Vietsch, Van der Vlies, Vos, B.M. de Vries, G.M. de Vries, Jan de Vries, Monique de Vries, K.G. de Vries, Van Vroonhoven-de Kok, Weisglas,

Wiersma, Wijnschenk, Wilders, Van Winsen, De Wit, Wolfsen, Zalm, Zeroual en Zvonar,

en de heren Balkenende, minister-president, minister van Algemene Zaken, Donner, minister van Justitie, Hoogervorst, minister van Financiën, Kamp, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Heinsbroek, minister van Economische Zaken, Nicolai, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, mevrouw Van Ardenne-van der Hoeven, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, en de heer Rutte, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

De Jong, wegens verblijf in het buitenland, ook morgen;

Melkert, wegens verblijf in het buitenland, de gehele week;

Dittrich, de gehele week:

Meijer, wegens verblijf in het buitenland, t/m 30 september;

Smilde, Bakker en Van Fessem, wegens bezigheden elders;

Veling, wegens ziekte, de gehele week;

Rambocus, wegens familieomstandigheden, de gehele week.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen

stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Ik geef het woord aan de heer Te Veldhuis tot het uitbrengen van verslag namens de commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven.

De heer **Te Veldhuis**, voorzitter der commissie: Mijnheer de voorzitter. De commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven heeft de stukken onderzocht die betrekking hebben op de heer G.J.W. van Oven te Oegstgeest. De commissie is eenparig tot de conclusie is gekomen dat hij terecht benoemd is verklaard tot lid van de Tweede Kamer van de Staten-Generaal. De commissie stelt u daarom voor om hem toe te laten als lid van de Kamer. Daartoe dient hij wel eerst de verklaringen en beloften af te leggen, zoals die zijn voorgescreven bij de wet van 27 februari 1992, Staatsblad 120.

De commissie verzoekt u tot slot om de Kamer voor te stellen, het volledige rapport in de Handelingen op te nemen.

De **voorzitter**: Ik dank de commissie voor haar verslag en stel voor, dienovereenkomstig te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

(Het rapport is opgenomen aan het eind van deze editie.)¹

De **voorzitter**: De heer G.J.W. van Oven is in het gebouw der Kamer

Voorzitter

aanwezig om de voorgeschreven verklaringen en beloften af te leggen.

Ik verzoek de griffier, hem binnen te leiden.

Nadat de heer Van Oven door de griffier is binnengeleid, legt hij in handen van de voorzitter de bij wet voorgeschreven verklaringen en beloften af.

De **voorzitter**: Ik wens u van harte geluk met uw terugkeer in onze Kamer en met het lidmaatschap van de Kamer. Ik verzoek u, de presentielijst te tekenen en in ons midden plaats te nemen. Ik hoop dat u er begrip voor heeft dat ik de gebruikelijke schorsing voor de felicitaties zal laten plaatsvinden tussen de mondelinge vragen en de regeling van werkzaamheden. Ik maak daar echter zelf een uitzondering op. Ik feliciteer u van harte.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

Vragen van het lid Teeven aan de minister van Justitie over **de voorgenomen bezuinigingen op de rechterlijke macht en hoe zich dat verhoudt met de prioriteiten in het Strategisch akkoord van de drie regeringspartijen, waarbij wordt betrokken het commentaar van de Nederlandse vereniging voor de rechtspraak (NVVR)**.

□

De heer **Teeven** (LN): Voorzitter. De fractie van Leefbaar Nederland was aangenaam verrast dat de woorden "Nederland moet veiliger" als eerste werden opgenomen in de beleidsagenda van het strategisch akkoord van de coalitie en dat er in de eerste paragraaf van het hoofdstuk Veiligheid op pagina 8 van het strategisch wordt opgetekend: "De capaciteit van de rechtspraak en andere schakels in de justitieketen zullen moeten worden aangepast aan de stijgende behoefte". Dan denk je: dat belooft veel. Verder meldt het Strategisch akkoord dat er ook nog 100 mln beschikbaar is voor het opvangen van tegenvallers. Iedereen, ook de leden van deze Kamer, zal hebben gedacht dat dit ten goede komt aan een goed functionerende

rechtspraak. Dat is topprioriteit van dit kabinet.

In het weekend wordt Nederland dan verrast door een noodkreet van de Nederlandse Vereniging voor rechtspraak. Er zou meer dan 20 mln moeten worden bezuinigd op de rechtspraak; bestaande achterstanden bij de gerechten zouden oplopen; in 2003 zouden er minder strafzaken kunnen worden afgedaan; de kans dat plegers van strafbare feiten naar huis worden gestuurd, zou toenemen; opleidingstrajecten van rechters gaan in de ijskast, en verbeterde serviceverlening aan slachtoffers kan niet worden waargemaakt. Kortom, dan denk je: hoezo Nederland moet veiliger?

Toch is dat niet helemaal juist, want NRC Handelsblad meldde gisteren in de avondeditie dat de minister niet voor prinsjesdag wil reageren. Ik dacht al dat ik toch te vroeg was geweest met mijn vragen, maar niets is minder waar, want vandaag lees ik op pagina 4 van Teletekst dat er volgens de minister helemaal niet wordt bezuinigd op de rechtspraak, maar dat er juist extra geld voor beschikbaar komt. De groei van het budget is wat minder dan de rechters zelf hadden begroot, zegt de minister.

Dan denk je dat het allemaal nog goed komt, maar ik wil de minister toch een viertal vragen stellen. Klopt het dat door het kabinet-Kok over het jaar 2002 gedane toezeggingen – ere wie ere toekomt – aan de rechterlijke organisaties met betrekking tot huisvesting en automatisering worden teruggedraaid? Heel concreet, klopt het dat er wordt gekort op de aan de gerechten toegezegde financiële ruimte over 2002? Kan de minister bevestigen dat er sprake is van oplopende werkvoorraden bij de gerechten? Acht de minister het onder die omstandigheden verantwoord, voorop te lopen in de bezuinigingen van het nieuwe kabinet en de verbeteringen die reeds onder Paars in gang waren gezet, daardoor thans te belemmeren?

Als er nu toch wordt bezuinigd, denkt de minister dan met budgettair neutrale maatregelen een betere kwalitatieve en kwantitatieve afdoening van rechtszaken zeker te kunnen stellen? Je zou dan kunnen denken aan meer zaken buiten de rechter om afdoen door het OM, het afdoen van strafzaken met een maximumstraf van meer dan een

jaar door politierechters, en andere voorbeelden. Dat kost geen geld, maar daardoor kun je kwantitatief wel leuke dingen doen binnen de rechtspraak.

Mijn laatste vraag aan de minister is of hij ook van mening is dat de achterstanden bij de rechterlijke macht inderdaad heel snel kunnen oplopen, als het bij mooie woorden van de zijde regering blijft, met alle zeer ongewenste nevenverschijnselen van dien.

□

Minister **Donner**: Voorzitter. Ik heb eveneens dit weekend kennisgenomen van de brief van de Raad voor de rechtspraak en vooral van de wijze waarop deze in het nieuws is gebracht. Dat was de reden voor mij om gisteren niet vooruit te lopen op de begroting, maar toch te reageren, om aan te geven dat deze opwinding naar mijn indruk van de begroting, die ik gezien had, niet geheel gerechtvaardigd is. Desondanks blijft het prematuur om nu al op die begroting vooruit te lopen. Het is nog geen formeel wetsvoorstel. Ik hoop dat wij het er volgende week rond dit tijdstip over eens kunnen zijn dat de reactie geen grond heeft.

Het is natuurlijk wel duidelijk uit het Strategisch akkoord, waaruit wordt geciteerd, dat er in 2003 een apart probleem is wat de begroting betreft. Dat brengt met zich dat de stelling dat Nederland veiliger moet, niet voor iedere groepering die erbij betrokken is, een excuus kan vormen om te zeggen dat zij moet krijgen wat zij nodig acht. Dus op dat punt kan niet worden voldaan aan alle verwachtingen. Het strategisch akkoord heeft gevolgen voor het functioneren van de verschillende diensten, ook van de rechterlijke macht. Wij proberen dat zo goed mogelijk op te vangen op de begroting, zodat het volledige effect daarvan niet voelbaar wordt. Bovendien willen wij de lijn en de toezeggingen van voorgaande kabinetten voortzetten.

De heer **Teeven** (LN): Ik wil de minister mijn eerste vraag nader onder de aandacht brengen. Zijn er door de regering-Kok – het veiligheidsbeleid van Paars II werd niet alom gewaardeerd – toezeggingen gedaan aan de gerechten over het jaar 2002? Klopt het dat toezeggingen over het jaar 2002